การดำเนินงานรายตำบล

โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนา
และยกระดับผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนสู่ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง

ตำบลยางคราม อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลยางคราม ในสมัยก่อนเป็นป่าทึบ มีสระน้ำขนาดใหญ่
เป็นที่อยู่ของสัตว์นานาชนิด โดยเฉพาะช้างป่าที่ออกหากินเป็นโขลงใหญ่
จึงเรียกว่า " โต้งจ้างข้าม " ต่อมาจึงแผลงเป็น " ยางคราม " จนถึงทุกวันนี้

11 หมู่บ้าน 2,007 ครัวเรือน

ประชากร ทั้งหมด 4,690 คน
ชาย 2,312 คน
หญิง 2,378 คน

โรงเรียน 3 แห่ง
ศูนย์การเรียนรู้ 2 แห่ง

ศาสนสถาน
14 แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
1 แห่ง

สภาพภูมิประเทศ
เป็นที่ราบลุ่ม ที่เหลือเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และเป็นลอนลูกฟูก
มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ประมาณ 78 ตารางกิโลเมตร หรือ 48,750 ไร่

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

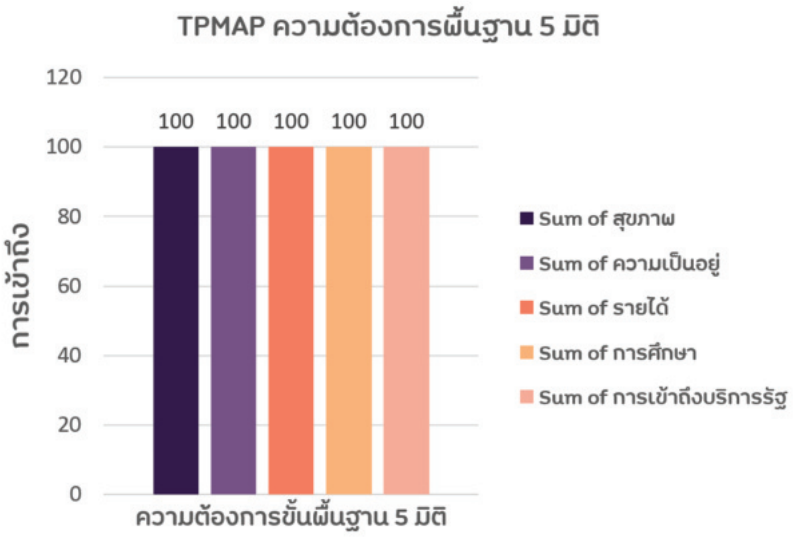

ศักยภาพตำบล

ก่อน **Survive** → หลัง **Sustainable**

กลไกการดำเนินการ

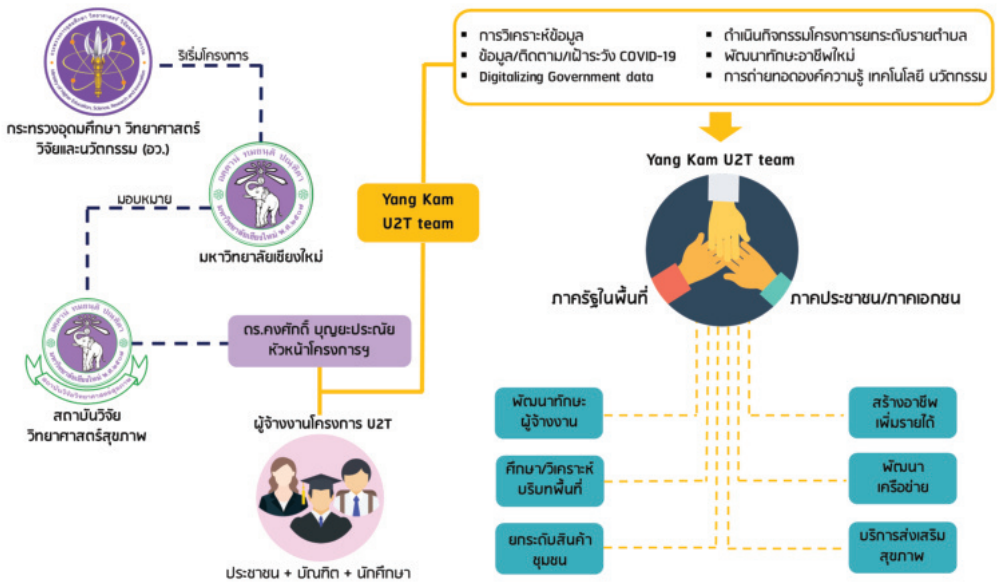

ผลลัพธ์

การจ้างงาน

คนในพื้นที่ 20 คน
บัณฑิตจบใหม่ 12 คน
ประชาชน 5 คน
นักศึกษา 6 คน

ผู้ถูกจ้างงาน
มีความรู้ความเข้าใจ
ในบทบาท หน้าที่
ความรับผิดชอบในโครงการฯ
และมีทักษะในการทำงานวิจัย
เพื่อชุมชนแบบบูรณาการ

พัฒนาทักษะ

จัดกิจกรรมฝึกอบรม
พัฒนาทักษะอาชีพ เพิ่มศักยภาพ
และขีดความสามารถของ
ผู้ประกอบการและประชาชน

- กิจกรรม ส่งเสริมอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก
- กิจกรรม การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า
- กิจกรรม การอบรมพัฒนาศักยภาพช่างท้องถิ่นในการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ทางการเกษตร
- กิจกรรม เชิญอุ้ยมาเป็นครูให้ความรู้สู่ลูกหลาน การสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์และภูมิปัญญาสู่เด็กเยาวชนในโรงเรียน
- กิจกรรม นักปลอดสาร อาหารปลอดพิษ ชีวิตปลอดภัย

การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ

มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในด้านการส่งเสริมอาชีพที่สามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ได้รับไปต่อยอดสร้างรายให้กับตนเอง

ทางโครงการฯ
ได้เข้าไปช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ต้องการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ของตนเอง โดยใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เข้าไปช่วยเหลือทั้งด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการออกแบบตราสัญลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ผ่านเรื่องราวของชุมชน

Community Big Data

จำนวนข้อมูลแต่ละด้าน

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตผลทางการเกษตรในพื้นที่

การพัฒนากระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน สร้างโอกาสในการยกระดับสินค้าและผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ มีบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมและสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน

การส่งเสริมด้านกลยุทธ์การตลาด
การพัฒนาช่องทางการจำหน่าย การตลาดออนไลน์

การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
และความปลอดภัยให้ชุมชน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรม 1 เตรียมความพร้อมผู้จ้างงานโครงการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย
ปฐมนิเทศ แนะนำแนวทางการทำงาน เป้าหมาย การเข้าถึงชุมชน การทำงานแบบมีส่วนร่วม ให้กับทีมงาน

กิจกรรม 2 ศึกษาบริบทพื้นที่ ความหลากหลายทางชีวภาพ ศักยภาพการดำเนินงานและผลิตภัณฑ์ชุมชน
สำรวจข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาใช้เป็นฐานคิดสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงประวัติและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรม 3 การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรม เพื่อสุขภาพจากความหลากหลายทางชีวภาพและทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน
การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จากต้นทุนทรัพยากรของท้องถิ่น โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

กิจกรรม 4 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์ และเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ของชุมชน
การส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นให้มีภาพลักษณ์ที่ดี เชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ของพื้นที่

กิจกรรม 5 เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของผู้ประกอบการในชุมชน อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและพัฒนาสัมมาชีพให้กลุ่มเปราะบาง
การอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และการพัฒนาสัมมาชีพให้กลุ่มเปราะบาง

กิจกรรม 6 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนและมหาวิทยาลัย
การประชุมคณะทำงาน การประสานความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น ท้องที่ และสถาบันการศึกษา

กิจกรรม 7 การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชุมชน
การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ เช่น เกษตรปลอดสาร อาหารปลอดภัย โภชนาการในผู้สูงอายุ และการส่งเสริมสุขภาพ

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- ประชาชน นักศึกษา และบัณฑิต ได้รับการจ้างงาน ทำให้มีรายได้ที่ช่วยหมุนเวียนเศรษฐกิจในชุมชน ไม่น้อยกว่า 200,000 บาทต่อเดือน
- ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ได้รับการต่อยอดพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้า มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น 1–3 เท่า
- ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ที่ได้รับการพัฒนาทักษะ มีรายได้จากการทำอาชีพเสริมจำนวนไม่น้อยกว่า 500 บาท/คน/เดือน
- เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาทักษะ สามารถลดรายจ่ายค่าซ่อมบำรุงเครื่องมือทางการเกษตรจำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 บาท/ครั้ง
- ผู้รับบริการสุขภาพ ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจคัดกรองสุขภาพอย่างน้อย 1,500 บาท/คน

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- ประชาชน นักศึกษา และบัณฑิต ได้รับโอกาสในการจ้างงานและพัฒนาทักษะอาชีพที่สามารถนำไปสร้างรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้
- ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีจุดเด่นและมีมูลค่าสูงขึ้น ช่วยลดความเลื่อมล้ำทางรายได้ของคนในชุมชน
- ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ได้รับความรู้ด้านโภชนาการ รวมทั้งการตรวจประเมินและดูแลสุขภาพ ทำให้เข้าถึงระบบการรักษาพยาบาลได้มากขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ตำบลยางครามมีผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็น OTOP หรือของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพิ่มความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผู้รับผิดชอบ

ดร.คงศักดิ์ บุญยะประณัย
ศูนย์วิจัยโรคไม่ติดเชื้อ และอนามัยสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โทร. 0 5394 2508 ต่อ 330 หรือ 09 2271 7217

ข้อเสนอแนะ

- ควรแจ้งรายการข้อมูลพื้นฐานที่ส่วนกลางต้องการเก็บข้อมูล ให้ทีมงานแต่ละตำบลทราบในช่วงต้นโครงการ จะทำให้สามารถออกแบบกิจกรรมหรือวางแผนสำรวจข้อมูลได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น